

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.099/2019/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Litresits András) által képviselt I. r. és II. r. felpereseknek - a Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. ifj. Balsai István) által képviselt alperes ellen képmáshoz való jog érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2018. december 7. napján kelt 7.P.21.622/2018/9. számú ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint együttes jogosultaknak 70 804 (hetvenezer-nyolcszáznegy) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 96 000 (kilencvenhatezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A **(internetes oldal 1. címe)** internetes hírportálon 2018. szeptember 9. napján **(cikk címe)** címmel cikk jelent meg, amely többek között a felperesek vagyoni helyzetének alakulásával, jövedelmi viszonyaival, a **(H.)** családhoz, valamint **(település polgármestere)hez, (település neve)** polgármesteréhez fűződő kapcsolataival foglalkozik. A cikkben több, a felperesekről korábban készült - **(település polgármestere neve)** facebook oldaláról, **(település neve)** Polgármesteri Hivatalának gyorsíró szolgálatától, valamint a **(internetes oldal 2. neve)** és a **(internetes oldal 3. neve)** internetes oldalakról származó - fényképfelvételek is közzétételre kerültek, amelyek felhasználásához a felperesek nem járultak hozzá.

Az alperes a 2018. szeptember 11. napján leadott Híradó című műsorában ismertette a promenad.hu internetes hírportálon megjelent fenti cikket oly módon, hogy annak során a narráció alatt folyamatosan görgette a promenad.hu honlapon megjelent cikket a felperesekről készült fényképfelvételekkel együtt, ez utóbbiaknál a görgetést néhány másodpercre megállította, a felvételeket kimerevítette.

A felperesek a 2018. október 6. napján kelt, alpereshez címzett levelükben kérték az alperestől a képmásaik jogosulatlan felhasználásával okozott jogsérelem orvoslását, ennek keretében képmásiaknak az érintett Híradó műsorszámából való eltávolítását és az általuk megfogalmazott tartalmú elégtételt adó közlemény megjelentetését. Az alperes a felperesek kérelmének teljesítése előtt elzárkózott arra hivatkozva, hogy a fényképfelvételek nyilvános közéleti szereplés alkalmával készültek, így azok felhasználásához a felperesek hozzájárulására nem volt szükség.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes a róluk készült fényképek hozzájárulásuk nélküli megjelentetésével megsértette a képmáshoz fűződő személyiségi jogukat. Kérték továbbá az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására illetve a sérelmes helyzet megszüntetésére, és elégtétel adására, ezek keretében képmásiaknak **(internetes oldal 4. neve)**

honlapjáról történő eltávolítására és az általuk megfogalmazott tartalmú közleménynek a közzétételére. Kérték ezen túl az alperest eltiltani a további jogsértéstől. Keresetük jogalapjaként hivatkoztak a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 2:48 (1) bekezdésére, valamint a 2:51 (1) bekezdés a), b) és c) pontjában foglaltakra. Jogi érvelésük szerint a Ptk. 2:48 § (2) bekezdésének az a rendelkezése, miszerint a nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel felhasználásához nincs szükség az érintett hozzájárulására, szűken értelmezendő, az kizárólag a nyilvános közéleti szereplésre vonatkozik, ezért a róluk korábban készült fényképek ismételt felhasználásához szükséges lett volna a hozzájárulásuk.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperesek általa közreadott képmásai a felperesek nyilvános közéleti szerepléséről készültek, így azok ismételt felhasználásához nem volt szükség az engedélyükre. A BH2018. 248. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra utalva kifejtette, a jelen kor eseményeiről, illetve a közügyekről való hiteles tájékoztatás alkotmányos jogának érvényesülése érdekében jogszerű lehet a közszereplőnek nem minősülő személyek képmásának érintett hozzájárulása nélkül történő nyilvánosságra hozatala is.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, az alperes azzal, hogy a 2018. szeptember 11. napján leadott Híradóban a **(internetes oldal 1. címe)** sajtótermékben megjelent **(cikk címe)** című cikkben található, az I-II. r. felpereseket ábrázoló fényképfelvételeket a hozzájárulásuk nélkül közreadta, megsértette az I-II. r. felperesek képmáshoz való jogát. Kötelezte az alperest a felperesek képmásainak a **(internetes oldal 4. neve)** honlapról történő eltávolítására, valamint elégtétel adására akként, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 nap alatt a Híradó műsorszámában tegye közzé az alábbi közleményt:

„A 2018. szeptember 11. napján leadott Híradó c. műsorunkban ifj. I.rendű felperes neve és II.rendű felperes neve képmását tartalmazó fényképfelvételeket az érintettek engedélye nélkül használtuk fel, ezzel megsértettük a képmáshoz való személyiségi jogukat, amelyért ezúton elnézést kérünk.”

Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 351 842 Ft perköltséget, valamint az államnak 72 000 Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolása szerint elsődlegesen azt vizsgálta, a Híradó hanganyaga, amelynek illusztrálására az alperes engedély nélkül használta fel az I.-II. r. felperesek képmásait, jellegét tekintve közéleti véleménynyilvánításnak minősíthető-e, avagy sem. Megállapította, a felpereseket érintő alperesi közlések a magán- és családi életükkel állnak összefüggésben, az közügynek nem tekinthető, és a felperesek sem minősülnek közszereplőnek. Kifejtette, az írás által felvázolt személyi és gazdasági háló, valamint annak **(település polgármestere)-hez** fűzése öncélú közlés, lényegét tekintve egy konteo. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperesi híradó közlései azok tartalma alapján nem tartoznak a politikai véleménynyilvánítás védelmi körébe, ezért az annak illusztrálására szolgáló felperesi képmások felhasználásához az érintettek engedélyére lett volna szükség, amely engedély azonban nem állt az alperes rendelkezésére. Nem találta megalapozottnak az alperes Ptk. 2:48 § (2) bekezdésén alapuló mentességre történő hivatkozását, rámutatva ezzel összefüggésben arra, a perbeli képfelvételek a felpereseket egyediesítetten ábrázoló képmások, amelyek nem az ő nyilvános közszereplésükről készültek.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezés, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg, azaz az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását kérte. Fellebbezési érvelése szerint nem kellett rendelkeznie a fényképfelvételek felhasználásához a felperesek engedélyével, mert azok olyan tudósítás illusztrációjaként jelentek meg, amely a közügyek szabad vitatását érintette, másrészt mivel azok a felpereseket nyilvános közéleti szereplés,

illetve tömegrendezvényen való részvétel során ábrázolták. Az Alkotmánybíróság több határozatára utalással kifejtette, az Alkotmánybíróság a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének, ezért az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és a korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást. Utalt arra, a jelen ügyben ezen túlmenően a jelenkor eseményeiről való szabad tudósításról és az egyes közérdeklődésre számot tartó kérdések nyilvánosság elé tárásáról is szó van, amely elsősorban a sajtót, de az információhoz jutás miatt végső soron mindenkit megillető alapjog. Kiemelte, a polgármester-választás kampánya során a felperesek a **(internetes oldal 2. neve)**, illetve a **(internetes oldal 3. neve)** részére adott nyilvános interjúban, azaz a sajtó nyilvánossága előtt biztosították támogatásukról **(település polgármestere neve)**t, a cikk tulajdonképpen ezt mutatta be, továbbá hogy a felperesek a polgármester érdekében vesznek részt különböző eseményeken. Állította, az írás ezzel összefüggésben tárja fel, hogy a felperesek milyen háttérrel és vélt vagy valós befolyással, üzleti kapcsolatokkal rendelkeznek. Mindez álláspontja szerint azt igazolja, hogy a perbeli tudósítás a közügyekre vonatkozó közlések körébe tartozik. Hangsúlyozta, a cikknek azon közlései, amelyekhez a kifogásolt felvételeket illusztrációként használta fel, a felperesek korábbi nyilvános közéleti szerepvállalásához kapcsolódtak, ezért azok nem tekinthetők a felperesek magánéleti eseményeinek. Azt nem vitatta, hogy a felperesek nem közéleti szereplők, ugyanakkor lényegesnek ítélte, hogy a cikkben mint a hódmezővásárhelyi polgármester aktív, nyilvános közéleti szereplést vállaló támogatói kerültek bemutatásra, ezért - az Alkotmánybíróság 7/2014. AB határozat 57. pontjában kifejtetteknek megfelelően - az ő tűrésküszöbüknek is emelkednie kell. Utalt arra, mindkét felperes korábban önkéntesen vállalt nyilvános közéleti szereplést a televízióban, illetve **(település polgármestere neve)** nyilvános politikai rendezvényén, továbbá az interneten, ezek során képmását önszántából fedte fel, az ily módon korábban már nyilvánosság elé került felvételek ismételt felhasználásának így nem volt akadálya.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság - az alperes által sem vitatottan - a tényállást helyesen állapította meg, annak alapján az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával helytállóan jutott arra a jogi következtetésre, hogy az alperes a felperesek képmásainak perbeli sajtócikkben történt megjelentetésével megsértette a felperesek képmáshoz fűződő személyiségi jogát.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéletábra kiemeli az alábbiakat:

A Ptk. az ember képmását és hangját, mint az emberi személyiség külső megnyilvánulásait a 2:43. § g) pontjában nevesített személyiségi jogként részesíti védelemben. A védelem célja: az ábrázolt személy döntési autonómiájának biztosítása abban, hogy képe és/vagy hangja ne kerülhessen olyan nyilvánosság elé, amely elé ő azt nem szánta. Ennek megfelelően írja elő a Ptk. 2:48. § (1) bekezdése főszabályként, hogy képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. E főszabály alóli kivételt fogalmaz meg a Ptk. 2:48. § (2) bekezdése a modern tömegtájékoztatás érdekében, mentesítve a hozzájárulások beszerzésének kötelezettsége alól a felvétel készítőjét és felhasználóját az ún. tömegfelvételek tekintetében, valamint nyilvános közéleti szereplésről való tudósítás esetén. Amint azonban arra a felperesek helytállóan hivatkoztak, a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésének ez a kivételt engedő szabálya nem értelmezhető kiterjesztően. E törvényi rendelkezés alapján a tömegfelvétel és a közéleti szereplésről készült felvétel az érintett személy hozzájárulása nélkül kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel, amely eseményről a felvétel készült. Ahhoz viszont, hogy az ilyen felvétel más eseményről való tudósításban, vagy bármilyen más célból felhasználásra,

nyilvánosságra hozatalra kerüljön, nem mellőzhető az érintett hozzájárulása, függetlenül attól, hogy ez a más célú felhasználás a tömegtájékoztatás érdekében történik vagy nem.

Jelen ügyben nem vitás, hogy a perbeli képfelvételek a felperesek nyilvános közéleti szerepléséről készültek ugyan, de az a televíziós híradó, amelyben ezeket a felvételeket az alperes közzétette, nem a felpereseknek ezekről a közéleti szerepléseiről tudósított, így azok nyilvánosságra hozatala nem tartozik a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésében meghatározott hozzájárulás nélküli felhasználást engedő esetek körébe,

Nem ért egyet az ítéletábra az alperesnek azzal az álláspontjával sem, hogy a politikai véleményszabadság érvényesülése érdekében használhatta fel szabadon a felperesekről a korábbi nyilvános közéleti szerepvállalásuk során készült képfelvételeket. Kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, „anyajoga” az ún. kommunikációs alapjogoknak, ugyanakkor nem abszolút jog, kivételesen más alapjog érvényesülése érdekében korlátozható, így pl. abban az esetben, ha annak gyakorlása mások emberi méltóságának - ideértve a képmáshoz fűződő személyiségi jogot is - megsértésével járna (Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdés). Ennek megfelelően a véleménynyilvánításhoz való jog és valamely személyiségi jog kollíziója esetén mindig az adott ügy összes körülményét figyelembe véve dönthető el, melyiknek kell prioritást biztosítani, hiszen az egyik érvényesülése szükségképpen a másik korlátozásával jár. Általában elsőbbséget élvez a sajtószabadság a közéleti szereplők személyiségi jogainak védelmével szemben (Ptk. 2:44. §), míg a közszereplést nem vállalók esetében a védelmi szint magasabb. Az ilyen személyek személyiségi jogainak korlátozását, ennek keretében képmásuk hozzájárulásuk nélküli nyilvánosságra hozatalát a sajtószabadság érvényesülése érdekében az teheti jogszerűvé, ha az nem öncélú, azaz az eset körülményei alapján a tájékoztatás a jelenkor eseményeiről szóló vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó, közügyeket érintő képi tudósításnak minősül {28/2014. (IX. 29.) AB határozat [44]}. A perbeli cikk nem valamely közérdeklődésre számot tartó jelenkori eseményről tudósít, és nem is a közhatalom gyakorlásával kapcsolatos, hanem a közéleti szereplőnek nem minősülő felperesek magánéletével, személyi és vagyoni viszonyaival foglalkozik. Önmagában az a körülmény, hogy a felperesek a nyilvánosság előtt korábban már felvállalták támogatásukat a nem vitásan politikai közéleti szereplőnek minősülő Marki-Zay Péter irányában, nem jelenti azt, hogy olyan szinten kapcsolatba hozhatók lennének a politikai közélettel, ami közéleti vita tárgyává, közügyvé tenné magánéletük, jövedelmi és vagyoni viszonyaik mikénti alakulását, és ezzel összefüggésben indokoltta tehetné személyiségi jogaik korlátozását.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperesek képmáshoz való jogát a róluk készült képfelvételek hozzájárulásuk nélküli felhasználásával, és jogszerűen alkalmazta a jogsértés Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott jogkövetkezményeit.

Minderre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperest fellebbezésének eredménytelenségére figyelemmel kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperesek - 32/2003 (VIII. 22.) IM r. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján felszámított, és az elsőfokú eljárásban csatolt megbízási szerződéssel igazolt mértékű ügyvédi munkadíjból valamint útiköltségből álló - másodfokú perköltségének, továbbá a feljegyzett fellebbezési illetéknek a megfizetésére, ez utóbbi tekintetében a Pp. 101. § (1) bekezdésében és 102. § (1) bekezdésében írtakra is figyelemmel.

Szeged, 2019. március 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró